

Vooral Welter nam die afloop hoog op. Zijn wantrouwen jegens de Engelsen was nog groter dan dat van Steenberghe, bovendien benauwde hem, zoals wij al in hoofdstuk 1 betoogden, de bedreigde positie van Nederlands-Indië. Hij beschouwde het als een ramp dat de Engelsen zo halsstarrig waren om de oorlog voort te zetten zonder op welke wijze ook contact met Hitler te zoeken – de toon van de gesprekken in de ruimten van *Stratton House*, waar Welter met zijn hoofdamttenaren werkte, bleef uitgesproken defaitistisch. 'Ook ik', zo noteerde Hart (die in Londen met Welter een flat betrokken had) op 1 december in zijn dagboek,

'ben warm voorstander van een vrede door vergelijk – *als Nederland volkomen onafhankelijk kan worden*; ik blijf het vreselijk vinden, deze oorlog voort te zetten¹ . . . Maar Welter en vooral Peekema zijn veel te zeer ingesteld op een 'accordje' met Duitsland, kankeren op de Engelsen en op alles wat die doen en nalaten . . . Zij gispen ook wel wat de Duitsers doen, maar toch met een soort intellectuele bewondering, die mij soms razend maakt. Als ik verhuis . . . dan laat ik de minister . . . geheel aan Peekema over en dan kunnen er gekke dingen gebeuren; dit is ook de opinie van Steenberghe en enkele anderen en daarom blijf ik maar in Welters buurt, maar 't is vaak een hele zware wissel op mijn zenuwen.'²

Van Welter en zijn defaitistische omgeving werd door velen in het Nederlandse milieu schande gesproken. Medio december ried prins Bernhard, die via van 't Sant door MI-5 benaderd was, de minister en vier zijner hoofdamttenaren, onder wie Hart, schriftelijk aan, zich in hun uitlatingen te matigen: waren zij Engelse staatsburgers, dan zouden zij, zo citeerde Hart de prins, 'allang . . . zijn opgesloten.'³ De waarschuwing hielp niet: in een brief die hij nog geen vier weken later aan de Geer zond (deze verbleef toen in Lissabon), uitte Welter het vertrouwen, 'dat deze onzalige krijg, omdat hij zichzelf in het absurde heeft gevoerd, spoedig zal worden besloten.'⁴

Dán te bedenken dat de man die de oorlog als 'absurd' was gaan zien, in een kabinet dat oorlog moest voeren, niet slechts minister van koloniën maar ook (in die periode) minister van financiën was! Dat bleef ook niet zonder

¹ Begin april '41, na de omzwaai van Joegoslavië, was Hart van dit tekort aan strijdvaardigheid geheel genezen. 'Ik doe mijn werk', schreef hij toen in zijn dagboek, 'tegenwoordig met maar één conceptie: *meehelpen het Nazisme te vernietigen*. . . We zullen overwinnen, omdat we *moeten* overwinnen.' (*Het dagboek van dr. G. H. C. Hart*, p. 276). ² A.v., p. 208. ³ A.v., p. 215. ⁴ Welters brief d.d. 7 januari '41 wordt geciteerd in de Geers antwoord d.d. 1 februari: dat was de brief waarin de Geer meedeelde dat hij op het punt stond naar Nederland terug te reizen. (tekst in D. J. de Geer: *Verantwoording* (1946), p. 27-28)